

Ebben a leckében megtanulja,

- hogyan kérdezze meg: Mi ez? Hol van?;
- hogyan kérdezze meg és mondja el, hol van valaki vagy valami;
- hogyan rendeljen enni- és innivalót, és hogyan kérje a számlát.

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE 1.

Cos'è? – Mi ez?

Franco megmutatja Robertának a várost.

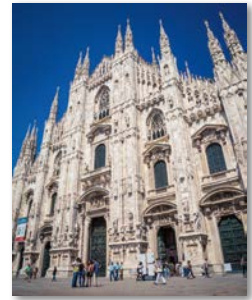
Franco Ecco il Duomo!

Roberta E cos'è questo?

Franco Questo è il Museo Nazionale.

Roberta Bello! E questo palazzo? Cos'è? È una banca?

Franco Sì. Questa è la Banca Commerciale.

Szókincs

questo/questa	ez (hn, nn)	_____
bello/bella	szép	_____
palazzo	épület	_____

a Milyen szót használ Franco, amikor rámutat a Dómra? _____

b Hogyan mondja:

„Nemzeti Múzeum” _____

„Kereskedelmi Bank” _____

c És Ön hogyan mondaná?

„Ez a múzeum.” _____

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE 2.

Dov'è? – Hol van?

Roberta azt szeretné megtudni, hol van az Europa Hotel, és merre vannak az üzletek.

Roberta Dov'è l'Albergo Europa? Non è qui?

Franco No. È più avanti. Dopo il Consolato Americano.

Roberta Ma dove sono i negozi?

Franco I grandi magazzini sono in Via Roma: la strada principale.

Roberta Ah, sì! Vicino a Villa Millefiori.

Franco No, no. Sono vicino a Piazza Municipio.

Szókincs

più avanti	tovább egyenesen	_____
i negozi	üzletek	_____
i grandi magazzini	nagy üzletek	_____
vicino a	közel vmihez	_____
Piazza Municipio	Városháza tér	_____
è	van	_____
sono	vannak	_____

d Hogyan mondja Franco?

“Az amerikai konzulátus után” _____

e A párbeszédben Franco két szót használ az *utca* megnevezésére. Melyek ezek?

1. _____, 2. _____

f És Ön hogyan kérdezné meg?

“Hol van a Városháza tér?” _____

“Közel van a Via Romához.” _____

“Merre vannak az üzletek?” _____

NYELVTAN

Mi?/Mit? Hol?

A *cos'è* nem más, mint a *cosa+è* megrövidült alakja; a szó végi magánhangzó elhagyása jellemző az olasz nyelvre szorosan egybetartozó szavak esetén, és célja a kiejtés megkönnyítése.

Che <i>cos'è</i> ?	}	<i>Mi ez?</i>
Cos'è?		
Cosa	}	<i>Mit kér?</i>
Che cosa prende?		
Che		

A *dov'è* egy rövidített alak, ahol a szóvégi *-e* magánhangzót elhagyhatjuk, hiányát egy aposztroffal jelöljük, és a létige egyes szám harmadik személyű alakjával egybeolvasva, könnyen ejthetővé válik.

Dov'è?	<i>Hol van?</i>
Dov'è la stazione?	<i>Hol van az állomás?</i>
Dov'è Roberto?	<i>Hol van Roberto?</i>
Dove sono i negozi?	<i>Hol vannak az üzletek?</i>

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE 3.

Cosa prende? – Mit kér?

Franco és Roberta a Bar-Ristorante Roma-ban vannak. Megbeszélik, hogy mit fognak rendelni, majd Franco hívja a pincért (*cameriere*).

Franco	Io prendo una pizza e un bicchiere di vino. Lei, Roberta, cosa prende?
Roberta	Un panino con formaggio.
Franco	Cameriere! Un panino con formaggio e una pizza.
Cameriere	Va bene. E da bere?
Roberta	Un'acqua minerale con limone e senza gas.
Franco	E per me, vino, vino rosso. E poi, due caffè.

Szókincs

un bicchier(e) di vino	egy pohár bor	_____
Cosa prende?	Mit kér?	_____
un panino con formaggio	egy sajtos szendvics	_____
va bene	rendben	_____
e da bere?	és innivalót?	_____
un'acqua minerale	egy ásványvíz	_____
con/senza	-val, -vel / nélkül	_____
poi, due ...	azután, két ...	_____

a Hogyan mondja Franco?

“Én egy pizzát és egy pohár bort kérek. _____

b És hogyan kérdezi meg Robertától?

“Ön mit kér?” _____

c Hogyan mondják olaszul: *vörös bor*? _____

d Kérjen

... szénsavas ásványvizet: _____

... egy pohár vörösbort: _____

NYELVTAN**1. Igék**

Parlo, parla (1. fejezet) szavak a **parlare** (főnévi igenév) *beszél*ni igének a ragozott alakjai.

A **prendo, prende** szavak hasonlóképpen a **prendere** (*vesz*) ige ragozott alakjai.

A ragozott igealakot úgy kapjuk meg, hogy az igeőhöz tesszük a ragokat:

prend-o- veszek

prend-e- vesz

Az *è* és a *sono* az **essere** létige ragozott alakjai. (Bővebben: 3. fejezet.)

è-van

sono-vagyok, vannak

2. Melléknév

A melléknevet nemben és számban egyeztetjük a főnévvel:

il vino rosso   a vörös bor

la mela rossa   a piros alma

un panino fresco   egy friss zsemle

un'aranciata fresca   egy hűs narancslé

Hasonlóan a melléknevekhez a **questo/questa** mutatószókat is egyeztetjük:

Questo palazzo è bello.   Ez az épület szép.

Questa piazza è bella.   Ez a tér szép.

A magyartól eltérően az olaszban a melléknév gyakran a főnév után áll: **vino rosso, acqua minerale, aranciata fresca, prosciutto crudo**. Néhány gyakran használatos melléknév, mint

a bello/bella (szép); piccolo/piccola (kis/kicsi) általában a főnév elé kerül: una bella città (egy szép város); un piccolo albergo (egy kis szálloda).

3. Con (-val, -vel); senza (nélkül)

un panino con formaggio
un'acqua minerale con gas
un'acqua minerale senza gas
con/senza: limone, zucchero, latte, burro

egy sajtos szendvics (szendvics sajttal)
egy szénsavas ásványvíz
egy szénsavmentes ásványvíz
citrommal / citrom nélkül, cukorral / cukor nélkül, tejjel / tej nélkül, vajjal / vaj nélkül

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE 4.

Il conto, per favore! – A számlát, legyen szíves!

Cameriere Ecco: il panino e l'acqua minerale per la signorina, e vino e la pizza per lei. Altro? Franco No, grazie. Il conto, per favore.
Roberta E lo zucchero ...!
Cameriere Subito, signorina.

Szókincs

lo zucchero	cukor	_____
subito	azonnal, rögtön	_____

a Hogyan kérdezi meg a pincér, hogy kérnek-e még valamit?

_____

b Hogyan kér Roberta cukrot a pincértől?

_____

c Ön hogyan mondaná?

“Cukrot, legyen szíves!” _____

Hallgassa meg a számokat olaszul 0-tól 10-ig!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
zero	uno, una	due	tre	quattro	cinque	sei	sette	otto	nove	dieci

NYELVTAN

Az un, uno, una mint számnév

Az un, una nemcsak határozatlan névelő, hanem számnév is (egy). Ez az egyetlen számnév, amelyet nemben egyeztetni kell a főnévvel. Az olaszban a többi számnév változatlan végződésű.

Ha az uno, una önállóan áll, akkor a teljes alakot használjuk. Ha főnév áll utána, akkor a hímnemű alak rövidül: un museo.

Quanti caffè ...? Uno!   Hány kávé...? Egy!
 Quante pizze ...? Una!   Hány pizza ...? Egy!

AZ OLASZ VÁROSI ÉLET

A **palazzo** szó ugyan *palotát* jelent, de ugyanígy nevezik a nagy épületeket, emeletes lakóházakat is. A **strada** szó jelentése **utca**, ha viszont egy konkrét utcáról beszélünk, akkor a **via** szót használjuk, amely *utat* is jelent.

A tereken és a járdákon látható számos kávézó és étterem jelenléte arra utal, hogy az olaszok városi életének jelentős része házon kívül zajlik.

Az olasz városokban a **piazza** a társasági élet központja, itt találkoznak, kávéznak, beszélgetnek. Az egyik leghíresebb tér a velencei Szent Márk tér (**Piazza San Marco**). Az olasz kávézóknak **bar** a neve, itt alkoholos (**alcolici**) és alkoholmentes (**analcolici**) italokat egyaránt felszolgálnak. Általában elsőként a kasszánál kell fizetni, ahol megkapjuk a blokkot (**scontrino**), bemutatjuk a pultnál, és megkapjuk az italunkat. Ha az asztalnál ülve fogyasztjuk el, többet kell fizetni. A bárból kilépve ne dobjunk el a blokkot (főként kávéházak és éttermek esetében), mert a rendőrök ellenőrzésképpen elkérhetik. Valójában nem bennünket ellenőriznek ilyen módon, hanem a vendéglátóhelyek tulajdonosait.

A legnépszerűbb áruházak az **Upim**, a **Carrefour**, a **La Rinascente** és a **Coin**, ezek a legtöbb olasz nagyvárosban megtalálhatók. Az Upim és a Carrefour mérsékelt árákkal dolgozik, és nagy élelmiszerosztályt találunk bennük. A nyitvatartási idő területenként változik. A legtöbb áruház 8.30/9.30-tól 12.30/13.00-ig, majd pedig 15.30/16.00-tól 19.00/20.00-ig tart nyitva. Egyes üzletek hetente csak fél napig, általában hétfő délelőtt, mások egy egész napig zárva tartanak. A nagyobb városokban egyre gyakoribb az áruházak egész napos nyitvatartása (**orario continuato**), azonban egyes üzletek, például a trafik, a gyógyszertár vagy a fodrászüzlet a déli órákban zárva tart.

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE 5.

Un tavolo per dieci persone – Egy asztalt tíz főre

Egy idegenvezető (**una guida**) turistacsoportjával betér egy bar-ristorantéba, helyet foglalnak, majd leadja a rendelést a pincérnek.

Guida   Un tavolo per dieci persone.
Cameriere Va bene qui?
Guida   Sì. Va bene. Sette birre e cinque tramezzini con prosciutto crudo.
Cameriere E per i bambini? I gelati sono molto buoni.
Guida   Allora: un gelato misto e un'aranciata fresca.
Cameriere Ecco: le birre, i tramezzini, il gelato e l'aranciata.

Szókincs

Va bene qui?	Itt jó lesz?	_____
tramezzini	szendvicsek	_____
prosciutto crudo	füstölt sonka	_____
i bambini	gyerekek	_____

Szókincs

allora	tehát	_____
i gelati sono molto buoni	a fagyaltok nagyon finomak	_____
misto/a	vegyes	_____
fresco/a	friss	_____

a Hány sört, szendvicset és fagyaltot rendel az idegenvezető?

: _____

: _____

: _____

CD1
19

KIEJTÉS – MÁSSALHANGZÓK

Az olasz mássalhangzók nagy részét ugyanúgy ejtjük, mint a magyarban; a kettőzött mássalhangzók (mm, gg, cc, stb.) esetében is csak arra ügyeljünk, hogy hosszabban ejtsük azokat.

Néhány mássalhangzó kiejtését azonban vizsgáljuk meg:

A c és g hangok ejtése azonos szabályokat követ.

A c hang

- e és i magánhangzó előtt „cs”-nek ejtjük
pl. vicino, cinque, dieci, dice, cento, ufficio, farmacia
- a, o, u és mássalhangzó előtt „k”-nak ejtjük
pl. banca, con, cameriere, cosa, come, cultura, sacco
- a che, chi ejtése „ke”, „ki”: pl. che, bicchiere, zucchero, macchina.

A g hang

- e és i magánhangzó előtt „dzs”-nek ejtjük
pl. gelati, formaggio, Angela, giro.
- a, o, u és mássalhangzó előtt „g”-nak ejtjük
pl. granita, negozio, guida, albergo, elegante.
- a ghe, ghi ejtése „ge”, „gi”, pl. lunghe, alberghi.
- a gn ejtése „ny”, kissé hosszúnak hangzik: pl. signore, signora, signorina.

NYELVTAN

1. A főnév többes száma

A magyartól eltérően az olasz nyelvben a főnevek általában magánhangzóra végződnek, a végződésből következtethetünk a főnév nemére és számára.

Az -o végű főnevek általában hímneműek (maschile), többes számuk -i.

museo-musei (múzeum-múzeumok)

Az -a végű főnevek általában nőneműek (femminile), többes számuk -e.

birra-birre (sör-sörök)

Az -e végű főnevek lehetnek hímneműek vagy nőneműek, többes számuk -i.

maschile (m): ristorante-ristoranti (étterem-étektermek)

femminile (f): stazione-stazioni (állomás-állomások)

A hangsúlyos magánhangzóra vagy mássalhangzóra végződő főneveknek a többes számát nem tudjuk jelölni, szóalakjuk nem változik.

caffè-due caffè (*két kávé*)

bar-tre bar (*három bár*)

2. Névelők (folytatás)

Az **un'** (*egy*) alakot nőnemű, magánhangzóval kezdődő főnevek előtt használjuk.

Az **un** (*egy*) alakot hímnemű, mássalhangzóval és magánhangzóval kezdődő szavak előtt egyaránt használjuk: **un** albergo (*egy szálloda*), **un** ascensore (*egy lift*), **un** gelato (*egy fagyalt*).

Megjegyzés: az **un** amico aposztróf nélkül írandó, mivel hímnemű, míg az **un'amica** aposztróffal írandó, mivel nőnemű.

A **lo** (*az*) és az **uno** (*egy*) alakokat hímnemű egyes számú z-vel vagy s+mássalhangzóval kezdődő főnevek előtt használjuk:

uno scontrino (*egy blokk/számla*), **uno** studente (*egy diák*), **lo** scontrino (*a blokk/számla*), **lo** studente (*a diák*), **lo** zucchero (*a cukor*)

Többes szám

Az **il** többes számú alakja **i** hímnemű többes számú főnevek előtt:

il museo-i musei; **il** duomo-i duomi.

A **la** többes számú alakja **le** nőnemű többes számú főnevek előtt:

la birra-le birre; **la** parola-le parole; **la** stazione-le stazioni.

Névelő használata a piazza, via szavak előtt

La **piazza** (*a tér*), **la via** (*az utca*); ha konkrétan megnevezzük a teret vagy az utcát, akkor nem használunk névelőt: **Piazza Municipio**, **Via Roma**.

Hasznos kifejezések és mondatok

1. megkérdezni/elmondani, mi ez	Cos'è?/Cos'è questo/questa? È un museo. È una banca.
2. megkérdezni/elmondani, mik ezek	Cosa sono?/Cosa sono Coin e Upim? Sono grandi magazzini.
3. megkérdezni/elmondani, hol van (valami vagy valaki)	Dov'è?/Dov'è la posta? Dov'è Franco? È qui, è lì, ecc.
4. megkérdezni/elmondani, hol vannak (valami vagy valaki)	Dove sono i negozi? Dove sono Anna e Roberta?
5. megkérdezni/elmondani, mit kér	Cosa prende? (Io) prendo un tè ...
6. elmondani, hogy kérek valamit valamivel	Prendo un tè con latte.
7. elmondani, hogy kérek valamit valami nélkül	Prendo un caffè senza zucchero.
8. a számlát kéri	Il conto, per favore!

Gyakorlófeladatok

1. Hallgassa meg és ismétlje az alábbi városok, nevezetességek neveit:

Milano, Firenze, Londra, Parigi, Pisa, Napoli, Roma, Venezia,

Il Colosseo, Piazza San Marco, il Vesuvio, il Ponte Vecchio, la Torre Eiffel, il Palazzo del Parlamento, la Torre Pendente, La Scala.

2. Nézze meg az alábbi rajzot! Párosítsa össze a nevezetességeket a városokkal a példa alapján!

a La Scala: Milano

b _____

c _____

d _____

e _____

f _____

g _____

h _____